

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"א-2011

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א)(3) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹, ולפי סעיפים 35 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981² (להלן – חוק הפיקוח על הביטוח), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה:

"דו"ח", "דיבידנד", "חלוקת דיבידנד", "תאריך הדו"ח" - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998³, בשינויים המחויבים;

"הון עצמי" – סך כל אלה:

- (1) הון מניות מונפק ונפרע;
- (2) פרמיה ששולמה בעת הנפקת מניות;
- (3) קרנות הון, למעט קרנות הון שהממונה קבע לגביהן כי לא ייכללו בהון עצמי;
- (4) יתרת עודפים;
- (5) כל רכיב אחר שעליו יורה הממונה ובשיעורים שעליהם יורה.

"הוצאות מימון", "הוצאות מס", "הוצאות רכישה נדחות", "תוכנות מחשב" – כמשמעותם בכללי חשבוונאות מקובלים;

"הוצאות שנתיות" - הוצאות שנרשמו בספרי חברה מנהלת ב-12 החודשים שקדמו לתאריך הדו"ח, לרבות הוצאות בגין קופת גמל שנכסיה מנוהלים עבור החברה המנהלת על ידי חברה אחרת ולמעט הוצאות בגין קופת גמל שנכסיה מנוהלים על ידי החברה המנהלת עבור חברה מנהלת אחרת, הוצאות בגין הפחתה של נכסים בלתי מוחשיים, הוצאות מימון והוצאות מס;

"חברה מנהלת" - לרבות מבטח שניתן לו רישיון כהתאם להוראות סעיף 15(א) לחוק הפיקוח על הביטוח, ולמעט חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות;

"נכסים בלתי מוחשיים" – כמשמעותם בכללי חשבוונאות מקובלים, לרבות הוצאות רכישה נדחות ולמעט תוכנות מחשב;

"נכסים מנוהלים" - נכסי קופת גמל המנוהלים על ידי חברה מנהלת בתאריך הדו"ח, לרבות נכסי קופת גמל המנוהלים עבור החברה המנהלת על ידי חברה אחרת ולמעט נכסי קופת גמל שמנהלת החברה המנהלת עבור חברה מנהלת אחרת.

הון עצמי התחלתי נדרש

2.

- (א) ההון העצמי ההתחלתי בשקלים חדשים הנדרש מחברה מנהלת יהיה 10 מיליון.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), יהיה ההון העצמי ההתחלתי בשקלים חדשים הנדרש מחברה המנהלת רק קופות גמל בניהול אישי - 2.5 מיליון.
- (ג) הממונה רשאי להורות על הפחתת ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה המנהלת רק קופות גמל בעלות מאפיינים הדומים למאפייני קופת גמל ענפית.

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

³ ק"ת התשנ"ח, עמ' 472.

<p>ההון העצמי המזערי בשקלים חדשים הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדו"ח לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן:</p>	<p>3 .</p>	<p>הון עצמי מזערי נדרש</p>
<p>(1) סכום ההון העצמי ההתחלתי הנדרש לפי תקנה 2 ;</p>		
<p>(2) סכום שלושת אלה :</p>		
<p>(א) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד שקלים חדשים ;</p>		
<p>(ב) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה בפסקת משנה (א) ;</p>		
<p>(ג) 25% מההוצאות השנתיות ;</p>		
<p>על אף האמור בתקנות 2 ו-3, בחברה מנהלת של קרן ותיקה שמונה לה מנהל מיוחד לפי סעיף 778 לחוק הפיקוח על הביטוח ובקופות הגמל שבניהולה, בחברה מנהלת של קרן ותיקה שהחברה בבעלות מלאה של עמיתיה ובחברה מנהלת של קופת גמל מרכזית לפיצויים כאמור בסעיף 147(1) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁴, לא יידרש הון עצמי התחלתי ומזערי.</p>	<p>4 .</p>	<p>אי דרישה של הון עצמי התחלתי ומזערי</p>
<p>ההון העצמי המזערי בשקלים חדשים הנדרש מחברה מנהלת כעלת שליטה בחברות מנהלות (להלן – חברות נשלטות) לא יפחת בתאריך הדו"ח מסכום כל אלה :</p>	<p>5 .</p>	<p>הון עצמי מזערי נדרש של חברה מנהלת המחזיקה חברות נשלטות</p>
<p>(1) הסכום הנדרש מהחברה המנהלת לפי תקנה 3 ;</p>		
<p>(2) הסכום המתקבל מהכפלת ההון העצמי המזערי הנדרש של כל אחת מהחברות הנשלטות בשיעור ההחזקה של החברה המנהלת בהן ;</p>		
<p>(א) היה הונה העצמי של חברה מנהלת בתאריך הדו"ח קטן מהאמור בתקנות אלה, חייבת היא להגדילו עד לסכום האמור בתקנות אלה עד מועד פרסום הדו"ח.</p>	<p>6 .</p>	<p>הגדלת ההון</p>
<p>(ב) בנסיבות מיוחדות רשאי הממונה לדחות את מועד הגדלת ההון.</p>		
<p>חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.</p>	<p>7 .</p>	<p>חלוקת דיבידנד</p>
<p>(א) חברה מנהלת תחזיק בנכסים נזילים, 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה, בניכוי סכום שווי כל הנכסים הנזילים הנדרש מחברה מנהלת שהיא חברה נשלטת כשהוא מוכפל בשיעור החזקה בחברה הנשלטת.</p>	<p>8 .</p>	<p>דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש</p>
<p>(ב) חברה מנהלת לא תשקיע את ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה, במי ששולט בה, בצד הקשור לה או בצד קשור למי ששולט בה.</p>		
<p>(ג) חברה מנהלת לא תחזיק יותר מ-10% מאמצעי שליטה בתאגיד כלשהו, למעט חברה בת שהיא חברה מנהלת ולמעט החזקה בשיעור של 100% מאמצעי השליטה בתאגיד עזר.</p>		
<p>(ד) חברה מנהלת לא תחזיק נכסים בלתי מוחשיים כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.</p>		
<p>(ה) חברה מנהלת לא תשעבד נכסים העומדים כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה ולא תערוב להתחייבות מכל סוג שהוא.</p>		
<p>(ו) על אף האמור בתקנת משנה (ה), רשאית חברה מנהלת לתת ערבות הנדרשת</p>		

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 232 ; התשס"ה, עמ' 830.

לצורך פעילותה השוטפת, ובלבד שסך סכום הערכות לא יעלה על 5% מנכסיה.

(ז)

כתקנה זו, "נכסים נזילים" – כל אחד מאלה:

- (1) איגרות חוב של מדינת ישראל או של מדינה שמדורגת בדירוג A- ומעלה הנסחרות בבורסה, בורסת חוץ או שוק מוסדר;
- (2) מזומנים;
- (3) פיקדונות, לרבות פיקדון מיוחד של כספים אצל החשב הכללי במשרד האוצר שהופקדו לפי הוראותיו, אשר מועד פירעונם יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרעם בתוך שלושה חודשים;
- (4) איגרות חוב בלתי סחירות והלוואות בדירוג BBB- ומעלה אשר מועד פירעונן יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרען בתוך שלושה חודשים, ואולם לגבי איגרת חוב או הלוואה שהאמור חל לגבי חלקן בלבד, ייחשב רק אותו החלק כנכס נזיל;
- (5) תעודות חוב מסחריות בדירוג A-3 ומעלה או תעודות חוב מסחריות שמנפיק תעודת החוב דורג בדירוג BBB- ומעלה, ואשר מועד פירעונן יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרען בתוך שלושה חודשים;
- (6) מניות או יחידות בקרן חוץ או יחידות השתתפות בקרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעות יחידה לפי סעיף 3(ב) לחוק השקעות משותפות בנאמנות התשנ"ד-1994⁷ שניתנות לפירעון בכל עת וכן יחידות בקרן לגביהן ניתן להודיע על פירעונן בכל עת והתשלום בפועל נעשה תוך שלושה חודשים;
- (7) תעודות סל הרשומות למסחר בבורסה מסוג תעודת התחייבות שניתנות לפירעון בכל עת וכן תעודות סל לגביהן ניתן להודיע על פירעונן בכל עת והתשלום בפועל נעשה תוך שלושה חודשים;
- (8) מניות הכלולות במדד תל אביב 25;
- (9) מניות הכלולות במדד המניות בעלות שווי שוק הגבוה ביותר, הרשומות למסחר בבורסת חוץ או בשוק מוסדר בכל מדינה שמדורגת בדירוג A- ומעלה;
- (10) איגרות חוב בדירוג BBB- ומעלה הרשומות למסחר בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר;
- (11) אופציות רכש על מדד ניירות ערך שמחשבת ומפרסמת הבורסה ואשר מחיר המימוש שלהן שווה לאגורה אחת;
- (12) עסקות מכר חוזר בניירות ערך כהגדרתם בחוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס"ו-2006⁸ שמועד תום התקופה שנקבעה בהן יחול בתוך שלושה חודשים; לעניין הגדרה זו – "אופציית רכש" – התחייבות המקנה לרוכש אותה זכות לקנות את נכס הבסיס במחיר המימוש, או לקבל את ההפרש בין מחיר המימוש לבין שווי נכס הבסיס, והכל במועדים ובתנאים הנקובים בה;
- "בורסה" – בורסה לניירות ערך בישראל, שקיבלה רישיון על פי סעיף 45 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968⁹;
- "בורסת חוץ" – בורסה לניירות ערך במדינה שמדורגת בדירוג A- ומעלה;
- "בנק" – תאגיד שקיבל רישיון לפי סעיף 4(א)(1)(א) או 4(א)(2) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹⁰ וכן תאגיד בנקאי בחו"ל שהוא תושב מדינה שמדורגת בדירוג A- ומעלה, הנמצא בפיקוח ממלכתי של המדינה שהוא תושב בה;
- "דירוג" – דירוג חוב בישראל או במדינה שמדורגת בדירוג A- ומעלה, שנקבע על ידי חברה מדרגת שאישר הממונה או שאישרה הרשות לניירות ערך או דירוג חוב לתאגיד על פי מודל דירוג פנימי שאושר על ידי הממונה; נקבעו לחוב מספר דירוגים, יחשב הדירוג הנמוך ביותר כדירוג;
- "תעודת חוב מסחרית" – תעודת חוב שמנפיק תאגיד, שהיא התחייבות התאגיד לשלם למחזיק את סכום ההתחייבות במועד שאינו מאוחר מתום שנה מיום ההנפקה, בלא תוספת הפרשי הצמדה למדד;
- "פיקדון" – סכום כסף המופקד אצל חבר בורסה או בבנק;

⁷ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשס"ו, עמ' 292;

⁸ ס"ח התשס"ו, עמ' 286.

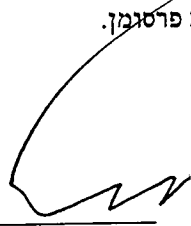
⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התש"ס, עמ' 252.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התשנ"ט, עמ' 24.

"שוק מוסדר" – מערכת שבאמצעותה מתנהל מסחר בניירות ערך בישראל או במדינה שמדורגת בדירוג A- ומעלה על פי כללים שקבע מי שרשאי לקבעם על פי דין במדינה שהוא מתנהל בה; ואולם, אם המסחר בניירות ערך מתנהל ביותר ממדינה אחת – על ידי מי שרשאי לקבעם על פי דין באחת מהמדינות שהוא מתנהל בהן;

"תאגיד עזר" – תאגיד שאינו כשלעצמו חברה מנהלת, העוסק רק בתחום הפעולה המותר לחברה המנהלת השולטת בו.

- 9 . תחילה תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה).
- 10 . הוראות מעבר חברה שקיבלה רשיון חברה מנהלת לפני יום התחילה, תהיה חייבת להגדיל את ההון העצמי הנדרש ממנה עד לשיעור האמור בתקנות אלה, כמפורט להלן:
- (1) עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011) - 30% מההפרש שבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה במועד האמור לפי תקנות אלה לבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה ערב פרסומן;
- (2) עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012) - 60% מההפרש שבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה במועד האמור לפי תקנות אלה לבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה ערב פרסומן;
- (3) עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום כ"ח בטבת התשע"ד (31 בדצמבר 2013) - 80% מההפרש שבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה במועד האמור לפי תקנות אלה לבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה ערב פרסומן;
- (4) עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום ט' בטבת התשע"ה (31 בדצמבר 2014) - מלוא ההפרש שבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה במועד האמור לפי תקנות אלה לבין ההון העצמי שהיה נדרש ממנה ערב פרסומן.

יובל שטייניץ
שר האוצר

התשע"א _____
(2011 _____)
(חמ 4278 - 3)

תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון מס' 2), התשע"א-2011

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א)(3) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹¹, ולפי סעיפים 35 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹², אני מתקין תקנות אלה:

1. ביטול תקנה 14
תקנה 14 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964¹³ (להלן – התקנות העיקריות) – בטלה.

2. תיקון תקנה 41ה
בתקנה 41ה לתקנות העיקריות –

(1) בתקנה משנה (ג) –

(א) ברישה, אחרי "חברה מנהלת", יבוא "למעט חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות", ובמקום "בפסקאות (1) ו-(2)" יבוא "בפסקאות (1), (א1) ו-(2)";

(ב) במקום "לתקנה 14" בפסקה (1)(ב) ובפסקה (2), יבוא "לתקנות 3 ו-5 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת), התשע"א-2011 (להלן בתקנה זו – תקנות ההון העצמי)".

(2) אחרי תקנת משנה (ג) יבוא:

"(1ג) על אף האמור בתקנת משנה (ג), חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות רשאית לשפות נושא משרה בה כתנאים הקבועים בתקנת משנה (ג) ובלבד שסכום השיפוי לא יעלה על 1,000,000 שקלים חדשים; החזיקה החברה המנהלת בהון עצמי השווה לסכום ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת לפי תקנות 3 ו-5 לתקנות ההון העצמי, רשאית היא לשפות נושא משרה בה בסכום העולה על 1,000,000 שקלים חדשים ובלבד שסכום השיפוי יוגבל לכך שלאחר ביצועו לא יפחת ההון העצמי של החברה המנהלת מההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בהתאם לתקנות 3 ו-5 לתקנות ההון העצמי".

(3) בתקנת משנה (11), בפסקה (2), במקום "חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981", יבוא "חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 או אצל מי שהוא בעל רישיון לעסוק בביטוח כמדינות שאישר הממונה ובתנאים שעליהם יורה הממונה, ככל שיוורה".

3. ביטול תקנה 58א
תקנה 58א לתקנות העיקריות – בטלה.

4. תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן.

התשע"א _____
(2011 _____)
(חמ 129-3)

יובל שטייניץ
שר האוצר

¹¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.
¹² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.
¹³ ק"ת התשכ"ד, עמ' 1302.